

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/267/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200199
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:8518200199.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcu: NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO, IČO: 36 477 494, Stará Ľubovňa, 17. novembra č. 4, proti žalovanému: MAFRA Slovakia, a.s., IČO: 51 904 446, Bratislava, Nobelova č. 34, o ochranu dobrej povesti právnickej osoby a náhradu nemajetkovej ujmy, zastúpený spoločnosťou advokátska kancelária agner & partners, s. r. o., IČO: 36 722 758, Bratislava, Špitálska č. 10, za ktorú koná JUDr. Lukáš Garčár, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 7. augusta 2019, č.k. 11 C 49/2018-327, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave p o k r a č u j e v konaní so spoločnosťou MAFRA Slovakia, a.s., IČO: 51 904 446, Bratislava, Nobelova č. 34, ako právnym nástupcom žalovaného MAFRA Slovakia, a.s. IČO: 31 333 524, Bratislava, Nobelova č. 34.

II. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 7. augusta 2019, č.k. 11 C 49/2018-327, z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 7.8.2019, č.k. 11C 49/2018-327, I. žalobu zamietol; II. žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnej výške. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 9.2.2018, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaistiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na internetovej stránke www.hnonline.sk <<http://www.hnonline.sk>> na svoje náklady zverejnenie ospravedlnenia v znení uvedenom v petite žaloby a zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,- €. 1.2. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

2.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanovením § 19b ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka a dôvodil tým, že dobrá povesť je abstraktný pojem, zásah do dobrej povesti môže predstavovať neoprávnené, nesprávne tvrdenie, dokonca aj pravdivé tvrdenie, vždy však takej intenzity, ktorú nemožno v demokratickej spoločnosti tolerovať. Čiže také tvrdenia, ktoré majú difamačný charakter, to znamená, že tvrdenie musí byť objektívne spôsobilé zasiahnuť do dobrej povesti právnickej osoby (II. ÚS 211/08). Povesť právnickej osoby možno chápať aj ako názor na činnosť právnickej osoby osobami, ktoré s ňou prišli do kontaktu, posúdenie dobrej povesti je treba posudzovať v správaní vo vzťahoch, ktoré tvoria predmet jej činnosti. Považoval za pravdivé tvrdenie žalobcu, že každá právnická osoba má dobrú povesť, ale ako správne konštatoval žalovaný, je to vyvrátiteľná domnienka. V danej veci žalobca za zásah do dobrej povesti považoval názov článku, označenie družstva ako nebankovky, tvrdenie, že sa vedie spor o luxusný zrub, že družstvo expandovalo do Maďarska, nekritické stotožnenie s výrokmi L., že financovanie domu malo byť utajené, že na družstvo padajú podozrenia z verejnosti, že vlastníkmí zrubu sú manželka A. a že výstavba zrubu je nevýhodná.

2.2. Prvoinštančný súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom štatutára žalobcu a svedkov, vyjadrením žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav. Z výpovede štatutára žalobcu R. A. zistil, že

členská schôdza schválila investíciu, ktorá bola uvedená vo výročnej správe, nevedel presne v ktorej. Auditor nenašiel žiadne pochybenia, článok im neustále spôsobuje problémy. Po jeho uverejnení mali zrušený účet v banke, ďalšie banky nemali záujem spolupracovať. Každý mesiac majú stratu na dôvere členov, keď tam článok zostane, budú neustále trpieť. Potvrdil, že ho autor článku oslovil mailom, on reagoval, vyjadril sa, že sa chce stretnúť, ale to nebolo vysvetlenie, iba vysvetlenie prečo je ochotný sa s novinárom baviť. Navrhol termín stretnutia, autor článku nepočkal a článok zverejnil, takže nedostal priestor sa k veci vyjadriť. S L. Z. sa nespóri o zrub, ale o veci, ktoré zverejnil na svojej webstránke. Dôvodom, prečo spoločnosť schválila výstavbu zrubu bolo, že dcérska spoločnosť sa venuje aj zeleným energiám, zrub mal byť vzorová stavba, do ktorej mala ísť technológia, aj tam je, sú tam vykonávané testy, slúži na podnikanie. Zrub mal slúžiť na vyskúšanie, testovanie technológie, ktorú následne bude posúvať medzi klientov, ktorí majú záujem o fotovoltáiku v spojitosti s veternou elektrárnou, výrobou elektrickej energie, na predmet podnikania v tejto oblasti, ako aj na vytestovanie, vývoja technológie, tú implementovať do ďalších stavieb, nakoľko žalobca sa venuje i stavebnej činnosti. Prínosom pre žalobcu by bol predaj týchto technológií. Potvrdil, že zrub nie je skolaudovaný. Na presnú otázku kto je vlastníkom zrubu uviedol, že je ním žalobca, resp. stavebná firma, ktorá to stavala a tá je vložená celá do družstva, čiže majiteľom je družstvo. Má záujem zrub odkúpiť, zobral si hypotéku, ktorou dofinancoval stavbu. Ujmu pociťuje ako znižovanie členskej základne a znižovanie obrátov, čo vníma ako kampaň, vytvára sa atmosféra podozrenia, dotýka sa to aj jeho manželky. Zrub podľa neho nie je naplno využívaný. Potvrdil, že členovia družstva ho nemajú možnosť využívať, nebolo to predmetom účelu stavby. Svedok E. K., zamestnanec žalobcu od roku 2015, pôsobiaci ako manažér uviedol, že mal na starosti lídrov, čo sú dôležití členovia družstva, mal veľa telefonátov, článok ich určite poškodil, lídri s tým mali problém. Mal na starosti radu riaditeľov, čo sú top lídri, majú svoju sieť, sú to vybraní ľudia a posúvajú informácie a pýtali sa čo sa deje. Členovia majú vlastnú sieť, sú to bežní občania a sú oslovení ich ľuďmi. On pocítil veľký úbytok zmlúv, keď sa ľudia rozhodovali podpísať, tak sa pýtali. Družstvo má viac ako 4.000 členov, teraz je stagnácia. Nevedel však uviesť aký je úbytok, aká je štatistika. Každý mesiac prišla správa z predstavenstva, z ktorej to zistil, pričom predtým väčšinou mali len prírastok členov. Svedok Ing. Y. O., člen predstavenstva žalobcu a zamestnanec dcérskej spoločnosti žalobcu tvrdil, že zamestnanci sa na poradách vypytovali čo je pravdy na tom článku a čo nie. O článku sa dozvedel na zasadnutí predstavenstva, dátum si nepamätal, všetci prítomní boli šokovaní. Dotklo sa to dcérskej spoločnosti žalobcu, obchodné rokovania boli ukončené. Nevedel odpovedať na otázku kto je vlastníkom zrubu, ani kto zrub financoval a nepamätal si, či členská schôdza rozhodla o financovaní zrubu, ktorý mal slúžiť na bývanie ako vzorový dom tomu, kto si ho kúpi. Svedok R. V., autor článku, redaktor Hospodárskych novín uviedol, že narazil na pána, ktorý pôsobí v štruktúrach žalobcu a ktorý bol pravdepodobne členom väčšej organizovanej skupiny, ktorá pravdepodobne tunelovala istú českú nebankovú spoločnosť, tento podvod vyšetruje NAKA a aj český kriminálny úrad, preveroval si kde pôsobí a narazil na žalobcu, preveroval si čo družstvo robí a našiel stránku L. Z., ktorého kontaktoval. Vznikli námety na články a financovanie zrubu bol jedným z týchto námetov, ako bol postavený, či o tom vedeli členovia družstva, kto v ňom býva a prečo, investície družstva do obnoviteľných zdrojov. Pri písaní článku vychádzal z verejne dostupných zdrojov, obchodného registra, registra účtovných závierok, katastrálneho portálu, článku o zrube, ktorý vyšiel v časopise TRENDY BÝVANIE v januári 2016, v ktorom tvrdili, že zrub je dokončený a obývaný, majiteľ zrubu si neprial byť menovaný. Investorom bola súkromná firma manželov A. a ako ďalší investor bol uvedený v článku žalobca. Informácie od Z. asi tri mesiace filtroval, overoval si čo je dôležité, hovoril s ďalšími členmi družstva. Poukazovali na to, že sa nevedia k informáciám dostať, nie sú informovaní, údajne im pán Cigánek na otázky neodpovedá, preto chceli odpoveď na takomto fóre. Zrub videl i osobne, bol dokončený, na záhrade sa robili terénne úpravy, povedali mu, že sa tam býva, ale nepovedali kto tam býva, parkovali tam motorové vozidlá. V čase písania článku boli podľa listu vlastníctva ako majiteľ pozemku a stavby manželia A., ako fyzické osoby. V článku v časopise sa uvádza, že hlavný dodávateľ je firma NFG group s.r.o., ktorá bola v tom čase vo vlastníctve manželov A., pričom táto spoločnosť vykazovala pôžičky od žalobcu vo výške 650.000,- €. O rok na to, v decembri 2016, sa majiteľom tejto spoločnosti stalo družstvo (žalobca), kde sú A. členovia predstavenstva, štatutári žalobcu, ale vlastníkami pozemku aj stavby sú stále podľa listu vlastníctva ako fyzické osoby. Pána A. oslovil mailom, dotazoval sa na viaceré veci, napríklad na ich vozový park, ktorý tvoria Porsche, Lexus, Tesla, tieto autá vlastní žalobca, používajú ich manželia ako výkonní štatutári, pýtal sa aj na financovanie družstva. A. mu na mail odpovedal a jeho vyjadrenia z mailu použil v článku. Z informácií od L. Z. odfiltroval invektívy a zášť, nechal si na to asi tri mesiace, zostali investície družstva, v ktorých mohol byť spor. Pána A. oslovil aj predtým, robili článok o softvérovej firme, bol to pozitívny článok, oslovil ho rovnako ako pri prvom článku. Komunikoval nielen s Z., ale aj s členmi družstva, vylúčenými členmi družstva i dodávateľmi. Nevyhľadával iba nespokojnú

skupinu, niektorí členovia nemali žiadne informácie. Z výpovede svedka L. Z., bývalého člena družstva zistil, že v roku 2012 vstúpil do družstva a bolo mu povedané, že môže získať značný výnos, rentu, ak bude robiť príslušné obraty, o tomto ho informoval R. A. a aj iní na pracovných stretnutiach a členských schôdzach. Boli avizované projekty, nebolo vysvetlené ako fungujú, počul nespokojnosť aj od iných ľudí. Výsledkom jeho nespokojnosti boli žiadosti o vysvetlenie, žiadosti na kontrolnú komisiu, ktorá sa odpovediam vyhla. Keď nedostával oficiálnymi cestami odpovede, vytvoril si vlastnú stránku, kde posielal informácie ľuďom, aby i z iných úst zazneli otázky a A. musel na ne odpovedať. Vznik stránky oznámil aj A. s tým, že žiadal v prvom rade poskytnutie informácií, bezprostredne na to bol vylúčený z družstva, pričom ak člen vystúpi z družstva, alebo je vylúčený, nedostane nič, ani to čo tam vložil, on vložil asi 70.000,- Kč. Potvrdil, že aj iní členovia družstva žiadali vysvetlenia, ktoré nedostávali, preto niektorí v rokoch 2014 a 2015 opúšťali družstvo.

2.3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za nesporné, že vlastníkmí domu postaveného na parcele č. XXXX/XXX, katastrálne územie Veľká Lomnica, sú manželia R. a R. A., titulom nadobudnutia je kúpna zmluva zo dňa 9.10.2014, čo vyplýva z listu vlastníctva č. XXXX, keď v spore opak preukázaný nebol. R. A., štatutár žalobcu, ale výslovne tvrdil, že vlastníkom predmetného domu je žalobca, ktoré tvrdenie ničím nepreukázal. Žalobca predložil znalecký posudok č. 141/2017, ktorého zadávateľom bol R. A., ktorý určil všeobecnú hodnotu rozostavaného rodinného domu bez súpisného čísla a pozemku vo Veľkej Lomnici ku dňu 24.7.2017 na sumu 609.000,- €. Považoval za preukázané, že autor článku oslovil R. A. ako štatutára žalobcu s okruhom otázok, na ktoré požadoval odpovede, pričom štatutár žalovaného (pravdepodobne žalobcu, poznámka odvolacieho súdu) mal možnosť reagovať písomne, čo aj urobil a na mail odpovedal. Žalobca predložil výročné správy za roky 2014, 2015 a 2017 spolu so správou auditora. Prvoinštančný súd považoval za nesporné, že v časopise TRENDY BÝVANIE, január 2016, bola uverejnená reportáž s názvom „Finsky zrub v slovenskom štýle“ s podtitulom „Na návšteve domu vo Veľkej Lomnici. Z obsahu vyplýva, že rodina zo Starej Ľubovne podľahla pôvabu drevenej stavby, majiteľ domu sám položil dlhoročné predstavy o bývaní v drevostavbe na papier a zveril sa aj so svojimi pocitmi, že vysnený dom mal dlhé roky na ploche počítača a dnes sedí v jeho obývačke, predtým býval s rodinou v mestskom byte. Svedok, autor článku, potvrdil, že na fotografiách je predmetný dom, v článku je uvedený ako investor spoločnosť NFD group s.r.o. Žalobca (pravdepodobne žalovaný, poznámka odvolacieho súdu) od začiatku sporu navrhol, aby žalovaný (pravdepodobne žalobca, poznámka odvolacieho súdu) predložil zápisnicu z členskej schôdze, ktorá schválila investíciu na výstavbu daného zrubu, faktúry vystavené dodávateľovi stavby zrubu a zároveň žiadal, aby poskytol informácie pre koho bol zrub postavený a kto ho reálne užíva, čo žalobca odmietol s odôvodnením, že nie sú potrebné a dôkazné bremeno v tomto spore znáša žalovaný, pričom do ukončenia dokazovania, napriek povinnosti uloženej súdom, tieto dôkazy nepredložil. V takomto prípade žalovaný, ako strana sporu, objektívne nemal možnosť získať informácie a dôkazy od žalobcu, a ktorý v spore predložil na podporu svojich tvrdení iné dôkazy, oporné body skutkového stavu a zvýšil tak pravdepodobnosť svojich skutkových tvrdení. V tomto prípade nastupuje „vysvetľovacia povinnosť“ protistrany, teda žalobcu. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok hodnotenie dôkazu v neprospech strany, ktorá „vysvetľovaciu povinnosť“ nespĺnila a zároveň platí, že uvedenú „vysvetľovaciu povinnosť“ nemožno zamieňať s obrátením dôkazného bremena“ (napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 2/2016). Žalobca si vysvetľovaciu povinnosť nespĺnil, preto všetky vykonané dôkazy hodnotil s prihliadnutím na túto skutočnosť v jeho neprospech. V predmetnom spore žalobca za zásah do dobrej povesti považoval už názov článku „Nebankovka sa sporí o drahý zrub v Tatrách“ s podtitulom „Spoločnosť Naše finančné družstvo podniká pod dohľadom Národnej banky Slovenska“ a tvrdil, že je klamlivý, nakoľko sa o žiaden zrub nespore. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že minimálne s jedným bývalým členom družstva, L. Z. spor vedie, nielen argumentačným prostredníctvom jeho web stránky, ale i súdny. Poukázal na to, že sloveso sporiť sa, vyjadruje mať s niekým spor, prieť sa alebo sa hádať. Z obsahu článku je nepochybné, že spor ohľadom zrubu má žalobca s L. Z., ktorý namietal netransparentnosť investícií do tohto zrubu, podrobnosti vysvetlil vo svojej svedeckej výpovedi a jeho pochybnosti v spore neboli žalobcom rozptýlené. To, že predmetný zrub možno označil prívlastkom „luxusný“ vyplýva aj z predloženého znaleckého posudku, ktorý ohodnotil dom s pozemkom na vyše 600.000,- € a prívlastok „luxusný“ nemožno chápať v žiadnom kontexte ako difamujúci. Skutočnosť, že žalobca podniká pod dohľadom Národnej banky potvrdil samotný žalobca, ktorý práve tým, že je pod dohľadom Národnej banky Slovenska a neboli zistené žiadne pochybenia v spore na podporu svojho dobrého mena argumentoval, preto i tento výrok považoval za pravdivý. Ďalej konštatoval, že žalobca namietal označenie družstva ako nebankovky, pričom považoval za preukázané, že prostredníctvom spoločnosti Payment Institution NFD a.s., ktorá má licenciu na poskytovanie platobných služieb od Národnej banky Slovenska, vykonáva

činnosti, na ktoré sú potrebné povolenia tejto banky a tieto aktivity žalobca prezentuje ako vlastné, alebo prostredníctvom ním ovládaných subjektov. Aj preto označenie hovorového termínu „nebankovka“ je na mieste. Navyše podľa Národnej banky Slovenska má žalobca postavenie samostatného finančného agenta, takže je oprávnený prijímať vklady, poskytovať úvery, ako to vyplýva z verejných zdrojov, čo považoval za preukázané, pričom žalobca nie je bankou. Nestotožnil sa s tvrdením žalobu, že vzhľadom na pomery na Slovensku, sú všetky nebankovky vnímané ako problematické subjekty, toto označenie žalobcu nepovažoval za difamačné a súhlasil s názorom žalovaného, ktorý takéto označenie považuje za novinársku skratku, za označenie popisného charakteru, ktoré nemusí byť úplne neutrálne a zároveň nie je bezdôvodne hanlivé. Použitie novinárskych skratiek je oprávnené i s ohľadom na obmedzený priestor, osobitne v nadpise, ktorý si vyžaduje stručnosť. Žalobca považoval za difamačné tvrdenie, že družstvo expandovalo do Maďarska. Z webových stránok žalobcu mal za preukázané, že má aktivity aj v Maďarsku, z dôvodu ktorého toto tvrdenie považoval za pravdivé, keď takéto tvrdenie, aj keby nebolo pravdivé, nemohlo zasiahnuť do dobrej povesti žalobcu. Žalobca ďalej namietal nekritické stotožnenie sa autora článku s výroky L. Z.. Vykonaným dokazovaním, predovšetkým výpoveďou svedkov došiel k záveru, že autor článku rovnakou mierou pristupoval k informáciám získaným od L. Z., tak aj k informáciám, ktoré získal od R. A. a z verejných zdrojov. Autor článku uviedol, že získané informácie si overoval z verejných zdrojov, preto tým, že oslovil štatutára žalobcu, čo v spore nebolo sporné, žalobca mal možnosť aj mailom poskytnúť odpovede na kladené otázky a nejasnosti, čo urobil, na mail autora článku odpovedal a žalovaný vyjadrenie žalobcu v článku uviedol. V tomto prípade je dôležitá skutočnosť, že žalobca mal možnosť sa pred uverejnením predmetného článku k téme vyjadriť a argumentovať a to, že autorovi článku nepredložil a nevysvetlil všetky skutočnosti a chcel tak urobiť pri neistom osobnom stretnutí v budúcnosti, nebolo podstatné. Článok nevníma ako nekritické preberanie názorov vylúčeného člena, keďže v článku sú jasne označené citácie jednotlivých osôb a ich vyjadrenia, článok z jeho pohľadu objektívne informoval o spore medzi vylúčeným členom a žalobcom a popísal fakty, ktoré autor získal z verejných zdrojov. K ďalšiemu tvrdeniu žalobcu, že financovanie domu malo byť utajené, súd prvej inštancie dôvodil, že toto bolo tvrdením L. Z., ktorého autor článku citoval a tak nepovažoval za preukázané tvrdenie žalobcu, že členská schôdza odsúhlasila financovanie zrubu, navyše samotný člen predstavenstva Ing. Y. O. si na to nevedel spomenúť, nevedel ako bol zrub financovaný a kto je jeho vlastníkom, ani pán A. neoznačil presne kedy a ako bolo financovanie zrubu družstvom odsúhlasené; z vykonaného dokazovania transparentnosť financovania preukázaná nebola. Žalobca namietal tvrdenie, že na družstvo padajú podozrenia z verejnosti, za nepravdivé považoval tvrdenie, že vlastníkami zrubu sú manželia A. a že výstavba zrubu je nevýhodná. Prvoinštančný súd považoval za preukázané, že vlastníkami rozostavaného domu a pozemku sú podľa listu vlastníctva manželia A., nie spoločnosť žalobcu, takže toto tvrdenie je pravdivé. V článku o zrubu je uvedený ako investor spoločnosť NFD group s.r.o., v čase od 31.7.2012 do 30.11.2016 ju vlastnili manželia A.. Rovnako podozrenia z verejnosti považoval za preukázané, o financovanie zrubu sa zaujímal nielen autor článku, ale aj L. Z., keď z výpovedí svedkov vyplynulo, že sa o túto otázku zaujímali aj samotní členovia družstva, ale anonymne, pretože sa dôvodne obávali vylúčenia z družstva. R. A., štatutár žalobcu uviedol, že zrub je vzorová stavba, sú tam vykonávané testy a slúži na podnikanie, avšak v spore bolo preukázané, že neskolaudovaný zrub slúži na bývanie, ale nie akýmkoľvek členom družstva, ale pravdepodobne jeho rodine. Žalobca predložil údaje o zrušení členstva, podľa ktorého od decembra 2017 do júna 2018 zrušili členstvo 15 členov, pričom podľa jeho vyjadrenia za rovnaké obdobie pribudlo 41 členov. Finančnú stratu žalobcu odôvodňoval analýzou, podľa ktorej priemerný obrát na jeho jedného člena od 1.12.2017 do 30.6.2018 klesol zo sumy 1.088,24 € na sumu 966,13 € mesačne na jedného člena. Podľa názoru prvoinštančného súdu z tejto štatistiky nemožno vyvodiť záver, že pokles obrátu bol spôsobený klesajúcim členstvom, alebo skutočnosťou, ktorá by mala základ v článku zverejnenom žalovaným. Tvrdenia žalobcu o úbytku členov a poklese nových členov preto považoval za nepreukázané, tak i príčinnú súvislosť medzi zverejneným článkom a tvrdým poklesom členov. Dodal, že v sporoch o ochranu dobrého mena právnickej osoby sa stretávajú dve práva požívajúce ochranu, a to sloboda prejavu a právo právnickej osoby domáhať sa ochrany dobrej povesti. Pri takomto strete je povinnosťou súdu zohľadniť všetky konkrétne okolnosti, nakoľko sloboda prejavu predstavuje jeden z najdôležitejších základov demokratickej spoločnosti. Zásah do práva na ochranu dobrej povesti je daný len vtedy, ak presiahol prípustnú intenzitu do takej miery, ktorú už v demokratickej spoločnosti nemožno tolerovať. Navyše súd musí rešpektovať špecifiká periodickej tlače, ktorá je určená na informovanie najširšej verejnosti a ktorá na rozdiel od odborných publikácií pristupuje k určitým zjednodušeniam, pričom bez ďalšieho nemožno tvrdiť, že každé zjednodušenie musí viesť k zásahu do dobrej povesti. Novinárska sloboda zahŕňa možnosť použitia určitej miery prehánania, či dokonca provokácie a k takémuto záveru došiel aj Európsky súd pre ľudské práva. Hospodárske noviny sú

denníkom s dôrazom na ekonomiku, avšak aj mienkotvorný denník môže používať zjednodušenia, ktoré bez ďalšieho nevedú k poškodeniu dobrého mena. V danej veci predmetný článok túto pomyselnú mieru neprekročil, účelom článku bolo informovanie verejnosti, autor článku poskytol obom stranám možnosť sa vyjadriť a čitateľ mal možnosť si na základe predložených informácií urobiť vlastný záver. Predmetný článok neobsahoval nepravdivé, ani difamačné tvrdenia, nebol schopný zasiahnuť do práv žalobcu na ochranu dobrého mena. Keďže článok nepovažoval za spôsobilý zasiahnuť do dobrej povesti žalobu, zamietol žalobu na uverejnenie ospravedlnenia a aj na priznanie primeraného zadosťučinenia vo výške 5.000,- €.

2.4. Náhradu trov konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanoveniami § 255, § 262 C.s.p. a nakoľko bol žalovaný v spore plne úspešný, zaviazal žalobcu k náhrade trov konania v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. f/, h/ C.s.p. (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Uviedol k svojmu označeniu v predmetnom článku ako „nebankovka“, že prvoinštančný súd si osvojil argumentáciu žalovaného ohľadne použitia tohto pojmu, ktorá spočívala v uvedení, že sa jedná o novinársku skratku popisného charakteru, ktorá nemusí byť úplne neutrálna a nie je hanlivá, čo považuje za nesprávne. Pojem nebankovka je v aspekte širokej verejnosti vnímaný jednoznačne za schopný ovplyvniť vytvorenie si negatívneho obrazu o ňom a pôsobí difamačne. Tzv. nebankovkami boli ľudia na Slovensku v minulosti preukázateľne podvedení a prišli v mnohých prípadoch o svoje celoživotné úspory. Nebankovky sú známe tiež svojimi obchodnými podmienkami, ktoré znevýhodňujú spotrebiteľov čo do neprimeraných úrokových sadzieb. Toto sú podľa neho kľúčové a bazálne vysvetlenia pojmu nebankovka, ktoré so sebou nesie označenie rizikového subjektu s narušenou dôverou a podvodnými praktikami. O tom svedčí i znenie samotného článku: „V čase, keď na Slovensku padal jeden nebankový subjekt za druhým, odštartovala svoj biznis spoločnosť NFD.“ Autor navodil dojem, že ide o rovnaký subjekt ako nebankovky, ktorých neslávny koniec je všetkým známy. Zdôraznil, že žiadnu nebankovú činnosť nevykonáva, je držiteľom licencie od Národnej banky Slovenska na činnosť finančného sprostredkovania a nie na činnosti, ktoré vykonávajú nebankové spoločnosti (poskytovanie úverov, pôžičiek, investovanie), navyše túto činnosť (finančného sprostredkovania) ani reálne nevykonáva. Podľa jeho názoru nie je možné nazývať „nebankovkou“ spoločnosť, ktorá žiadnu takúto činnosť nevykonáva a odvolávať sa pri tom na sprostredkovateľskú licenciu, ktorá ani nie je predmetom konfliktu. Ďalej je toho názoru, že konanie autora článku, ktorý mu nedal dostatočne primeraný priestor na vyjadrenie, resp. na osobné stretnutie predtým ako článok zverejnil, bolo motivované s cieľom vyvolať senzáciu u čitateľov prezentovaním nepravdivých skutočností. Žiadal autora článku o osobné stretnutie, autor sa už neozval, čím nekonal seriózne, ale neprípustne a nezákonne. Autor článku sa nevenoval objektívnemu zisteniu pravdy a postačovali mu tvrdenia od L. Z.. Je presvedčený, že konanie autora článku spĺňalo len formálnu podmienku dať mu priestor na vyjadrenie sa a nie skutočný záujem o riadne a pravdivé informovanie verejnosti. Ak by mal autor článku reálny záujem publikovať objektívne zistené súvislosti, poskytol by mu žiadaný čas a priestor a kvalitne preveril a vyhodnotil tvrdenia oboch strán. Samotný autor

článku R. V. uviedol, že na informácie od L. Z. si nechal asi tri mesiace. Vyvstáva preto otázka, prečo si takúto dobu nenechal aj na spracovanie informácií od neho. Poprel tvrdenia žalovaného, že článok nedáva veľa priestoru čitateľovi k vytvoreniu si vlastného úsudku, nakoľko je nevyvážený a zdôrazňuje, že autor vytrhol z kontextu časti vyjadrenia p. A., a to nazýva relevantným poskytnutím mu priestoru na vyjadrenie. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil postoj autora článku k nemu, pretože nepostupoval zákonne a túto jeho námietku nepovažoval za relevantnú, keď uviedol, že mal možnosť sa vyjadriť autorovi článku k téme, no nevzal do úvahy to, že nevysvetlil všetky skutočnosti, keďže žiadal o stretnutie. Z uvedeného je jasné, že autor článku pracoval s neúplnými údajmi od neho. Dištancuje sa od tvrdenia prvoinštančného súdu, že o stretnutie, ktoré žiadal autora článku, malo byť neisté. Poukázal ďalej na klamlivé a zavádzajúce tvrdenie žalovaného, že článok objektívne informoval ohľadne sporu o luxusný zrub, pričom neskôr uviedol, že nebolo úmyslom autora článku uvádzať akýkoľvek súdny spor. Autor článku si ale zjavne neuvedomil, že termín „sporíť sa“ u širokej verejnosti automaticky naznačuje súdny spor a keďže v článku nevysvetlil o aký spor ide, čitateľ si ho mohol dotvoriť podľa svojich predstáv. Žiaden spor o zrub nevedie a súd prvej inštancie chybné spojil súdny spor prebiehajúci medzi ním a L. Z., ktorý sa netýka samotného zrubu ako takého, s názvom dotknutého článku a takýto názov odobril, čím došlo k pochybeniu prvoinštančného

súdu a nesprávne vyvedeniu záverov z vykonaných dôkazov. Jeho tvrdenia sú namieste, keďže média sú mienkotvorná a žalovaný sa stavia do pozície nezávislého ekonomického celoštátneho média so širokou publicitou. Charakteristika spoločnosti MAFRA SLOVAKIA, ktorá je verejne dostupná znie „denník hospodárske noviny - jediný ekonomický denník na Slovensku, ktorý svojim zameraním prináša seriózne a dôveryhodné informácie.“ Vzhľadom na uvedené jeho publikované výstupy sú spôsobilé vyvolať vysokú intenzitu zásahu.

K tvrdeniam autora článku o zvláštnom financovaní výstavby jeho zrubu predložil výročnú správu, riadne schválenú a overenú auditorom. P. A. umožnil vstup do priestorov zrubu z jeho dobrej vôle, pričom ekonomické záležitosti boli vopred členom družstva dané a vysvetlené. Jeho každoročné uzávierky sú pod záštitou auditora, ktorý nekonštatuje žiadne porušenie a tvrdenia o zvláštnom financovaní nemožno konštatovať. Nie je mu tak zrejmé, na základe akých podkladov autor článku prezentoval takéto klamstvá. Predložil i správu licencovaného auditora, ktorý posudzuje celú činnosť družstva, pričom tvrdenia žalovaného zostali ničím nepodložené. Podlieha kontrole Národnej banky Slovenska a p. A. má v zmysle právnych predpisov status dôveryhodnej osoby, v opačnom prípade by nesmel vystupovať na pozícii predsedu predstavenstva. Spochybnil aj osobu L. Z. a jeho vyjadrenia, ktoré si autor článku osvojil za pravdivé, nakoľko sa nezúčastňoval na žiadnych školeniach, nevzdával sa a všetky jeho tvrdenia sú len jeho výmysly, keď na členských schôdzkach prezentoval svoje domnienky, ale reálne nepreukázal z čoho pramenia. Dodal, že právny zástupca žalovaného počas dokazovania poukazoval na skutočnosti nesúvisiace s predmetom konania, čím prekročil rámec merita veci. Išlo o tvrdenia jednostranné a znevýhodňujúce pozíciu p. A. s cieľom vrhnúť na jeho osobu zlé svetlo, pričom prezentoval len svoje domnienky, kládol ich ale na úroveň faktov. Poukázal ďalej na snahu žalovaného preniesť zodpovednosť povinnosť na neho čo do dokazovania a preukázania nepravdivosti publikovaného článku. Nemá v tomto spore dôkaznú povinnosť dokazovať reálny zásah do jeho dobrej povesti. Toto dôkazné bremeno znáša žalovaný, ktorý si navyše zamieňa právne prostriedky domáhania sa ochrany svojich práv podľa tlačového zákona, ale podľa tohto zákona si svoje nároky neuplatnil, keďže sa domáha ochrany dobrej povesti podľa Občianskeho zákonníka. Ide tak o objektívnu spôsobilosť a schopnosť vyvolať následky, pričom je bezvýznamné, že k neoprávnenému zásahu došlo neobstaranými informáciami a k ich následnému rozširovaniu. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30 Cdo 1385/2006 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 212/2007, pravdivosť tvrdení musí preukázať ich pôvodca, t.j. žalovaný, ktorého tvrdenia považuje za vetché a irelevantné. On odôvodnil i výšku požadovaného peňažného zadošťučinenia, ktorá je aspoň v takej miere, aby bolo zrejmé, že k zásahu do jeho oprávnených práv došlo nad takú mieru, že samotné poskytnutie ospravedlnenia nepostačuje. Poukázal na to, že na úspešné uplatnenie práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť dobrú povesť právnickej osoby a nevyžaduje sa reálne vyvolanie negatívnych následkov, ergo vznik ujmy. Postačuje, že nepravdivé tvrdenie alebo neoprávnená kritika má difamačný charakter a negatívne pôsobiaci na dobrú povesť právnickej osoby, čím vytvára tzv. znevažujúci dojem. Ujma, spôsobená zásahom do dobrej povesti právnickej osoby, je chápaná ako dôsledok potencionálnej objektívnej spôsobilosti privodiť ujmu, ktorá je založená na premise, že vznik skutočnej ujmy by bolo v drivej väčšine prípadov objektívne nemožné preukázať vzhľadom na imateriálny a abstraktný charakter práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. Dotknutý subjekt nemá ako preukázať, že potencionálny obchodný partner sa v dôsledku neoprávneného zásahu rozmyslel nadviazať spoluprácu s touto právnickou osobou. Nemožno opomenúť jeho postavenie v spoločnosti, vyvinuté vzťahy s obchodnými partnermi, bankami, zamestnancami a inými inštitúciami. Tieto dlhodobé budované vzťahy boli neoprávneným zásahom na jeho adresu ohrozené a narušené. Následky zverejneného článku pocítil zo správania členov družstva a aj z potencionálnych ďalších členov družstva, obchodných partnerov, ktorí nepristúpili k spolupráci pre narušenie dôvery v jeho spoločnosť, na ktorej si zakladá. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že nemal preukázanú príčinnú súvislosť medzi úbytkom členstva a zverejneným článkom, nakoľko z uvedeného vyplýva, že na úspešné uplatnenie práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť dobrú povesť právnickej osoby a nevyžaduje sa reálne vyvolanie negatívnych následkov. Záverom uviedol, že článok s prispáním autora vytvoril u čitateľov nepravdivý obraz o ňom a znížil tak značným spôsobom mieru dôvery širšej spoločnosti voči nemu. Nesúhlasí ani s tvrdením prvoinštančného súdu, že „Hospodárske noviny sú denníkom s dôrazom na ekonomiku, avšak aj mienkotvorný denník môže používať zjednodušenia...“ Už samotný názov „Hospodárske noviny“ naznačuje, že nejde o bulvár, ale cieľom ich publikácií sú ekonomické záležitosti, ktoré majú byť presné a nezavádzať čitateľov. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím prvostupňového (správne prvoinštančného, poznámka odvolacieho súdu) súdu, ktoré považuje za skutkovo a právne správne. Nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní, považuje ich za účelové a ničím nepreukázané. Žalobca znova poukázal na tie isté tvrdenia a argumenty, ktoré už uvádzal v konaní pred súdom prvej inštancie a podľa jeho názoru neúniesol dôkaznú a vysvetľovaciu povinnosť uloženú mu súdom. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní týkajúce sa pojmu „nebankovka“ poukázal na skutočnosť, že tento pojem je hovorový termín, ktorý podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka (rok vydania 2006) predstavuje nebankovú finančnú inštitúciu a vo vzťahu k vykonávanej činnosti žalobcu je neutrálny s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 3.4.2012, sp.zn. 7 As 36/2012-24. Použitie pojmu „nebankovka“ bolo oprávnené použitou významovou novinárskou skratkou, ktorá v kontexte dostupných verejných informácií o žalobcovi, vecne a správne informovala o jeho činnosti a podstate, ktorý je záložňou a finančným agentom poskytujúcim vkladové a úverové služby. Má za to, že je nevyhnutné rešpektovať zrejme špecifiká periodickej tlače určenej na informovanie najširšej verejnosti na rozdiel napríklad od odborných publikácií, ktoré v niektorých prípadoch musia pristupovať k určitým zjednodušeniam a nemožno bez ďalšieho tvrdiť, že každé zjednodušenie či skreslenie musí nutne viesť k zásahu do dobrej povesti. I keď tlač nemôže prekračovať určité hranice, najmä s ohľadom na ochranu povesti a práv iných, patrí jej (pri dodržiavaní povinnosti a zodpovednosti) úloha šíriť informácie a myšlienky o otázkach všeobecného záujmu. Novinárska sloboda taktiež zahŕňa možnosť použitia určitej miery prehánania, či dokonca provokácie (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva sp.zn. 29183/95, Fressoz a Roure c/a Francúzsko). Z uvedeného vyplýva, že použitie vyššie uvedených pojmov je v súlade s právnym poriadkom, pretože negatívny význam im prikladá iba žalobca, ale tieto pojmy sú samé o sebe iba zjednodušeným opisom pravdivých skutočností. S jeho názorom, že išlo o novinársku skratku sa stotožnil aj prvoinštančný súd. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil jeho postup, keď neposkytol dostatočný (primeraný) priestor žalobcovi na vyjadrenie sa k položeným otázkam k článku, resp. k osobnému stretnutiu pred uverejnením predmetného článku uviedol, že jednoznačne uviedol a relevantne v konaní preukázal, že autor článku oslovil štatutára žalobcu s okruhom otázok k článku, na ktoré požadoval odpoveď. Štatutár žalobcu mal možnosť reagovať písomne, čo aj urobil a na zaslaný mail autora článku žalobca písomne odpovedal. Prezentoval vyjadrenia obidvoch strán vyvážené a žalobca mal možnosť vyjadriť sa k téme článku ešte predtým ako bol tento publikovaný. Autor článku vyjadrenie žalobcu v článku uviedol. Má za to, že je absolútne nepodstatné tvrdenie žalobcu, že nevysvetlil všetky skutočnosti v písomnom maily zaslanom autorovi článku s tým, že tak chcel urobiť ešte na (neistom) osobnom stretnutí. Žalobca mal možnosť sa k položeným otázkam písomne vyjadriť, čo i reálne urobil. Nemôže zodpovedať za to, že žalobca neuviedol všetky skutočnosti už pri prvotnom zodpovedaní položených otázok, resp. že si s odstupom času uvedomil, že sa mal/mohol vyjadriť inak. Navyše tvrdenia uvedené v článku nemali žiaden difamačný charakter, zo strany autora článku nedošlo k nekritickému prevzatiu názorov iných osôb a podľa neho v článku uvedené tvrdenia ani neboli spôsobilé negatívne pôsobiť na dobrú povesť právnickej osoby. Nie je ani pravdou, že sa nekriticky stotožnil s tvrdeniami L. Z.. Poskytol žalobcovi priestor na reakciu, tento odpovedal na konkrétne otázky položené autorom článku a vyjadrenie žalobcu v článku uviedol. V článku nie sú uvedené hodnotiace úsudky, z ktorých by vyplývalo, že sa autor článku stotožnil s tvrdeniami L. Z. alebo druhej strany. Článok objektívne informoval o existujúcom spore medzi L. Z. a žalobcom a okrem toho opísal skutočnosti, ktoré je možné verifikovať z verejne dostupných zdrojov a databáz (prepojenia medzi žalobcom a spoločnosťami R. A., finančné informácie o spoločnosti NFD Group, s.r.o., nespokojnosť niektorých členov družstva). Autor článku (R. V.) pri overovaní informácie o zrube vychádzal z verejných zdrojov, napríklad obchodný register, register účtovných závierok, katastrálny portál a navyše konkrétne informácie o zrube nachádzajúcom sa v Tatranskej Lomnici, ktorý je vo vlastníctve manželov A. získal v časopise Trendy bývanie zverejnenom v januári 2016. Článok o zrube je doplnený mnohými fotografiami, ktoré veľmi jednoznačne zobrazujú jedinečnosť a veľkolepý dojem tejto stavby. Majiteľ zrubu si neprial byť v článku menovaný, ale na konci článku (na strane 57), je v pravom hornom rohu umiestnená okrem vizitky architektky zrubu Ing. arch. K. J. i vizitka a referencie o investorovi stavby a firmách, ktoré sa na stavbe a zariadení zrubu podieľali. Pri pohľade na jednotlivé fotografie vytvorené v interiéri zrubu je zrejme, že nejde o obyčajnú stavbu, ktorá bola postavená len za „účelom vytestovania technológií, ktoré budú následne ponúknuté iným záujemcom“, ako zjednodušene uviedol p. A. ako predseda predstavenstva na pojednávaní konanom dňa 21.2.2019. Zrub je plne zariadený a z článku vyplýva, že je obývaný rodinnou zo Starej Ľubovne, ktorá predtým bývala v mestskom byte. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Kežmarok pre katastrálne územie Veľká

Lomnica, obec Veľká Lomnica, okres Kežmarok jednoznačne a nepochybne vyplýva, že vlastníckmi pozemku spolu s rozostavaným rodinným domom na ňom zapísanom je R. A. spolu s manželkou R. A. v spoluvlastníckom podiele 1/1, ide o pravdivé tvrdenie. Prepojenie medzi zrubom a žalobcom sú zrejme, pričom sa žalobca v súdnom konaní vo vzťahu k zrubu nevyjadril, ani neuviedol opak. Za nepravdivé považuje tvrdenie žalobcu v odvolaní, že p. A. umožnil vstup do priestorov zrubu z jeho dobrej vôle, pričom ekonomické záležitosti boli vopred členom družstva dané a vysvetlené. Žalobca ani svedeckými výpoveďami nepreukázal svoje tvrdenie, že členská schôdza odsúhlasila financovanie zrubu, navyše samotný člen predstavenstva Ing. Y. O. si na to nevedel spomenúť, ani na to ako bol financovaný, kto je jeho vlastníkom a štatutár žalobcu neoznačil ako a kedy bolo financovanie zrubu žalobcom odsúhlasené. Niekoľkokrát žiadal žalobcu, aby predložil faktúry vystavené dodávateľmi stavby zrubu, poskytol informácie o tom pre koho bol zrub postavený, kto ho reálne používa, predložil zápisnicu z členskej schôdze, ktorá schválila investíciu na výstavbu daného zrubu, doklad o vrátení investície žalobcovi, doklady o úhrade kúpnej ceny za stavbu od kupujúceho, čo neurobil. Výročné správy, ktoré žalobca predložil, tieto skutočnosti nijako nepreukázali. Žalobca si nesplnil vysvetľovaciu povinnosť uloženú mu zo strany prvoinštančného súdu, ktorú nie je možné zamieňať s obrátením dôkazného bremena. K predloženému znaleckému posudku žalobcom konštatoval, že podľa fotiek zverejnených v článku o zrubu je možné skonštatovať, že zrub pôsobí nadštandardne, až luxusne. Je tak na mieste otázka, že ak by bolo pravdou tvrdenie R. A. o tom, že zrub nemal slúžiť na bývanie a bol postavený ako vzorový dom, za účelom „vzestovania použitých technológií“, prečo je potom tento plne zariadený jedinečným, dizajnovým nábytkom. Aj z článku o zrubu jednoznačne vyplýva, že neskoľaudovaný zrub slúži na bývanie, a to nie akýmkoľvek členom družstva, ale pravdepodobne rodine R. A.. Ďalšie tvrdenie žalobcu v odvolaní o tom, že pociťoval nedôveru u obchodných partnerov a potenciálnych nových členov družstva, ktorí údajne kvôli tomu nepristúpili k vzájomnej spolupráci považuje za nepodložené a nepreukázané. Dobrá povest' žalobcu je vyvrátenou domnienkou a je nepochybné, že sa jej ochrany nemôže domáhať subjekt, ktorého skutky svedčia o opaku. Takýto subjekt sa nemôže domáhať primeraného zadosťučinenia, náhrady škody alebo náhrady ujmy, ak nekonal vo vzťahu k predmetu sporu čestne. Z obsahu článku i z jeho posledného vyjadrenia zo dňa 16.7.2019 je zrejme, že skutky samotného žalobcu sú za hranou toho, čo by bolo možné očakávať od eticky konajúceho podnikateľa, ktorý s náležitou odbornou starostlivosťou nakladá s investíciami svojich členov (poskytnutie prostriedkov na výstavbu súkromného objektu pre niektorých členov takýmto konaním určite nie je). Preto použitie vyššie uvedených pojmov je v súlade s právnym poriadkom a negatívny význam im prikladá iba žalobca, avšak tieto pojmy sú samé o sebe iba zjednodušeným opisom pravdivých skutočností. Tvrdenia žalobcu o úbytku jeho členov a poklesu počtu nových členov v dôsledku zverejneného článku neboli ničím podložené. Z listinných dôkazov predložených žalobcom iba vyplývalo, že v období od decembra 2017 do júna 2018 len 15 členov zrušilo svoje členstvo na základe svojich žiadostí. Ako dôvod zániku členstiev ostatných členov v danom období v listinných dôkazoch predložených žalobcom bolo uvedené, že „Členovia boli zmazaní systémom.“, tzn. že aktívne svoje členstvo ukončilo len 15 osôb a členstvo ostatných osôb bolo zjavne ukončené automaticky. Žalobca nepreukázal čo bolo dôvodom tohto automatického ukončenia členstva, kedy tieto dôvody skutočne nastali. Dokonca ani pri uvedených 15 aktívnych žiadostiach nebolo preukázané, že ich dôvodom bol článok. Žalobca sa tak snažil umelo navodiť dojem o úbytku členov práve z dôvodu uverejnenia článku. Rovnako ani z ďalšieho dôkazu predloženého žalobcom v konaní nevyplýval pokles vzniku nových členstiev. Podľa tvrdení žalobcu v období od decembra 2017 do 30.6.2018 vzniklo 41 nových členstiev, ale z dokladov vôbec nebolo zrejme, voči akému obdobiu malo ísť o pokles a dôvody daného poklesu. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenie, že sa do družstva hlásilo menej členov. Počet nových členstiev, ktoré v danom období vznikli, bol skoro trojnásobne vyšší ako počet zaniknutých členstiev, ktoré zanikli na základe aktívnych žiadostí, takže žalobca nepreukázal, že medzi uverejnením článku a poklesom členstiev bola kauzalita. Rovnako nepreukázal dôvody zániku členstiev. Počet „systémovo“ vymazaných členov 37 x prevyšuje počet členov, ktorí sami požiadali o zrušenie svojho členstva. A ani v prípade týchto aktívnych žiadostí žalobca nepreukázal dôvody týchto žiadostí. Z týchto údajov žalobcu nie je možné vyvodiť záver, že pokles jeho obratu bol spôsobený klesajúcim počtom jeho členov alebo skutočnosťou, ktorá by mala základ v článku zverejnenom žalovaným. Opak nepreukázali ani výpovede R. A., predsedu predstavenstva žalobcu, spolu so svedeckými výpoveďami p. K. a p. O. ako členov predstavenstva, ktorí sa mali vyjadriť k príčinnej súvislosti medzi článkom a jeho dopadom na členskú základňu družstva. Zostali len v rovine ničím nepodložených tvrdení. Má tak za to, že skutkové tvrdenia uvedené v článku sú pravdivé a ich pravdivosť a hodnovernosť preukázal predložením článku o zrubu, výpisom z listu vlastníctva, výpisom z OR SR i výsluchom R. V., autora článku a L. Z.. On prezentoval vyjadrenia obidvoch strán vyvážené a žalobca mal možnosť vyjadriť sa k

téme článku ešte predtým ako bol tento publikovaný. Autor článku vyjadrenie žalobcu v článku uviedol a čitateľ mal možnosť si na základe predložených informácií urobiť vlastný názor. Tvrdenia uvedené v článku neobsahovali nepravdivé, difamačné tvrdenia a neboli spôsobilé negatívne pôsobiť na dobrú povesť právnickej osoby. Článok nevytvoril u čitateľov nepravdivý obraz o žalobcovi a nijako neznížil dôveru širšej spoločnosti voči žalobcovi. Poukázal na slobodu prejavu a právo na informácie s tým, že Hospodárske noviny sú denníkom s dôrazom na ekonomiku, pričom i mienkotvorný denník môže používať zjednodušenia, ktoré bez ďalšieho nevedú k poškodeniu dobrého mena. Aktuálni a potenciálni členovia družstva mali právo byť informovaní o hospodárení družstva s financiami týkajúcimi sa družstva. K nemajetkovej ujme uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku a existencie nemajetkovej ujmy vzniknutej v príčinnej súvislosti so zásahom do dobrej povesti právnickej osoby, jej výšky a závažnosti. Žalobca tvrdenia o následkoch článku na stav jeho členstiev ničím nepreukázal. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť; žiadal troj odvolacieho konania.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu poukázal na to, že napriek prístupu súdov prvej inštancie v konaniach o ochranu dobrej povesti, z ktorých celkom zjavne vyplýva vzhľadom na zameranie dokazovania na preukazovanie vzniku reálnych negatívnych následkov zásahu, kde predpokladom zodpovednosti za zásah do dobrej povesti právnickej osoby, sa ako podmienka vyžaduje preukázanie vzniku negatívnych následkov zásahu, najmä pri priznávaní finančného zadosťučinenia, tento nepovažuje za správny, pretože je v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy. Na podporu tohto názoru uviedol doktrinálne a judikatúrne ustálené a dlhodobo akceptované názory a judikatúru, z ktorej vyplýva, že pre vznik zodpovednosti za zásah do dobrej povesti postačuje to, že je daná objektívna spôsobilosť privodiť (nemajetkovú) ujmu na dobrej povesti právnickej osoby. Každé nepravdivé tvrdenie a neprimeraný hodnotiaci úsudok je považovaný za neoprávnený zásah do práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby za predpokladu, že je objektívne spôsobilé privodiť ujmu na dobrej povesti právnickej osoby. Tvrdenie žalovaného, že neunesol dôkazné bremeno ohľadne vzniku a existencie nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti so zásahom do dobrej povesti právnickej osoby, jej výšky a závažnosti, považuje za právne irelevantné. Argumentáciu žalovaného, že pojem „nebankovka“ ho nedehtonestuje, je interpretované účelovo a žalovaný verejnosť zavádza tým, že význam slova profiluje na každú spoločnosť, ktorá vykonáva akúkoľvek nebankovú činnosť. To však neodzrkadľuje pravdivý obraz o ňom, čím žalovaný uviedol nepravdivý údaj a v tomto konaní reálne nepreukázal, či skutočne vykonáva nebankovú činnosť, ani sa o to nepokúsil. Odvolal sa iba na všeobecné tvrdenia, ktoré však nemôžu nahradiť chýbajúce dôkazy preukazujúce reálny výkon činnosti žalobcu. Ak by sa autor článku s ním stretol, čo navrhoval, dozvedel by sa o skutočnosti, že nevykonáva nebankovú činnosť a tým by sa vyhol konfliktu v tomto bode. Týmto sám žalovaný nepriamo potvrdzuje svoje nedôsledné a povrchné konanie. Pojem „nebankovka“ je generálne spoločnosťou vnímaný negatívne a takto označený subjekt je automaticky posudzovaný ako neseriózny. K tvrdeniu žalovaného, že si s odstupom času uvedomil, že na otázky žalovaného mal odpovedať inak, konštatoval, že ak by vedel, že žalovaný svoju zákonnú povinnosť takto obíde, určite by odpovede na otázky formuloval detailnejšie, prípadne mohlo dôjsť aspoň k telefonickej, či intenzívnejšej emailovej komunikácii. Žalovaný na návrh stretnutia nereagoval a dotknutý článok bez ďalšieho uverejnil, čím porušil svoje zákonné povinnosti. Ohľadne obývania zrubu manželmi Cigánekovými poukázal na skutočnosť, že žalovaný tým, že si nesplnil povinnosť uskutočniť stretnutie s ním, o ktoré bol požiadaný, si neoveril, že v čase uverejnenia predmetného článku spoločnosť NFD group s.r.o., už nebola vo vlastníctve R. A. a jeho manželky, čo je podstatná informácia, ktorá podľa neho v danom kontexte predmetného článku účelovo vyplňuje mozaiku vykonštruovaného článku, čo považuje za nekorektné konanie žalovaného. Ďalším významným zavádzaním je tvrdenie žalovaného o tom, že sa sporí o zrub s p. Z. a namiesto predloženia dôkazov, ktoré by preukazovali existenciu sporu medzi týmito subjektmi, nič podobné ani len nenaznačil a predkladal dôkazy o vlastníctve zrubu, o jeho luxusnom vybavení a množstvo iných, účelovo z kontextu vytrhnutých dôkazov. Predmetom súdneho konania nie je účel užívania zrubu, ani jeho zariadenie, na čo sa žalovaný snaží upriamiť pozornosť, ale otázka o existencii sporu o daný zrub, čo žalovaný nepreukázal. Preto sa v dokazovaní detailnejšie nevyjadroval k otázkam ohľadne účelu či vlastníctva zrubu. Žalovaný tu zjavne neunesol dôkazné bremeno, pretože nepreukázal opak. Tvrdenia žalovaného, že sa nevyjadroval o vlastníctve alebo účele užívania zrubu a podobne, sú opäť zavádzajúce, nakoľko to nie je predmetom tohto konania. K odsúhlaseniu financovania zrubu členskou schôdzou poukázal na nepravdivé tvrdenia uvádzané žalovaným, ktorými prezentoval, že nepredložil dôkazy o existencii schválenia výstavby zrubu. Predložil ale dôkaz, ktorým sa v pláne činnosti družstva uvádza výstavba zrubu, vzorového domu, ktorý dôkaz je zároveň jasným faktom toho, že táto činnosť bola členskou schôdzou odsúhlasená. Žalovaný

týmto nemôže pochybovať, že sa o tejto investícii na jeho členskej schôdzi hlasovalo a stovkami hlasov členov schválilo. Žalovaný napokon hodnotil, že nemohol utpieť na dobrej povesti, keďže ju údajne nemá. Tieto opakované dehonestujúce tvrdenia prednesené i pred súdom považuje za nevhodné, keď nemá a nemal nikdy žiadne spory o dobrej povesti, nemá žiadne dlhy, celý kombinovaný holding vybudoval z nuly a bez pôžičiek a cudzích zdrojov a nemá žiadne nesplnené záväzky. Aktuálne, kvôli predmetnému súdneho sporu so žalovaným, utrpel značne na dobrej povesti, čo má hlboké následky. V dôsledku konania žalovaného má značne poškodenú dobrú povest' a dopad predmetného článku sa reálne prejavuje v podobe značného konfliktu, ktorý vzniká v dôsledku poškodzovania dobrého mena, pričom reálne stratil dôveru mnohých členov, ktorí prestávajú kooperovať. Dnes už má hlboký prepád obrátov a príjmov, o čom svedčí daňové priznanie s najslabším výnosom za posledných 16 rokov. Tvrdenia žalovaného o nepreukázaní zníženia počtu členov družstva nie sú relevantné vzhľadom na povahu tohto sporu, kde nemá povinnosť úbytok členskej základne alebo príjmov preukazovať z titulu objektívnej zodpovednosti žalovaného, ktorú už objasnil. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení odvoláva na slobodu prejavu, ale tá je v zmysle zákona obmedzená do tej miery, kým nenaruší slobodu inej osoby. V tomto prípade došlo realizovanou slobodou prejavu žalovaného k neprimeranému zásahu do jeho dobrej povesti. Verejnosť má právo na získanie externe získaných informácií o družstve, ak sú pravdivé, na čo slúži profesionálny názor auditora, ktorým disponuje a ktorý nemôže spochybniť povrchne spracovaný článok, ktorý nepravdivo hodnotí jeho hospodárenie. Záverom zdôraznil, že predmetný článok zasiahol do jeho dobrej povesti tak významne, že v súčasnom stave prežíva výraznú krízu z pohľadu straty dôvery i z pohľadu značného zníženia príjmov, čo potvrdili svedkovia vo svojich výpovediach v čase, keď sa ešte len táto situácia začínala neúnosne stupňovať. Zamietnutím žaloby súd prvej inštancie nepostupoval správne, vykonané dôkazy nesprávne právne vyhodnotil a do úvahy vzal výpovede svedkov, ktoré podľa svojho obsahu boli len hodnotiacim úsudkom (sprostredkované a neúplné informácie) a tým podľa jeho názoru došlo k odmietnutiu spravodlivosti. V ostatnom poukázal na obsah podaného odvolania; zotrval na odvolacom návrhu.

6. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu k jeho vyjadreniu k odvolaniu žalobcu uviedol, že absolútne nesúhlasí s argumentáciou žalobcu uvedenou v tomto vyjadrení, ktorá je skresľujúca a zjavne účelová. Žalobca opätovne poukázal na tie isté tvrdenia a argumenty, ktoré uvádzal v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom neunesol dôkaznú, ani vysvetľovaciu povinnosť uloženú mu súdom. V súdnom konaní nebola preukázaná nepravdivosť skutkových tvrdení a súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že predmetný článok neobsahoval nepravdivé, ani difamačné tvrdenia a nebol schopný zasiahnuť do práv žalobcu na ochranu dobrého mena. Pravdivé (preukázané) skutkové tvrdenia spravidla nemôžu predstavovať neoprávnený zásah do práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. Posudzovaný článok bol koncipovaný vyvážené, autor článku poskytol obojstrannú možnosť sa vyjadriť. Je nepopierateľné, že žalobca mal možnosť sa k veci vyjadriť a argumentovať ešte pred zverejnením článku, čo aj využil a k položeným otázkam sa vyjadril. Samotná skutočnosť, že žalobca následne nebol spokojný s tým ako sa k veci vyjadril, že týmito vyjadreniami vzbudil viacero pochybností o jeho konaní, je irelevantné. Nie sú pravdivé tvrdenia žalobcu, že on nekriticky prevzal názory a tvrdenia p. Z.. Autor článku si získané informácie overoval z rôznych otvorených zdrojov a k takto získaným poznatkom o vyjadrení požiadal aj štatutára žalobcu. V článku sú jasne označené citácie jednotlivých osôb a ich vyjadrenie. Článok objektívne informuje o spore medzi vylúčeným členom a žalobcom a okrem toho popisuje fakty, ktoré autor článku získal z verejných zdrojov. Naopak, štatutár žalobcu sa k skutočnostiam ohľadom stavby zrubu, jeho vybavenia a zariadenia preukázanými ním v priebehu konania nijako nevyjadril, ich údajnú nepravdivosť počas konania žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal. Žalobca taktiež svedeckými výpoveďami nepreukázal svoje tvrdenie, že členská schôdza odsúhlasila financovanie zrubu, navyše samotný člen predstavenstva Ing. Y. O. si na to nevedel spomenúť, nevedel ako bol zrub financovaný a kto je jeho vlastníkom a štatutár žalobcu neoznačil ako a kedy bolo financovanie zrubu žalobcom odsúhlasené. On niekoľkokrát žiadal žalobcu, aby predložil faktúry vystavené dodávateľmi stavby zrubu, poskytol informácie o tom, pre koho bol zrub postavený, kto ho reálne používa, predložil zápisnicu z členskej schôdze, ktorá schválila investíciu na výstavbu daného zrubu, doklad o vrátení investície žalobcovi, doklady o úhrade kúpnej ceny za stavbu od kupujúceho, avšak žalobca nepredložil ani jeden požadovaný doklad, resp. dôkaz. Výročné správy, ktoré žalobca predložil tieto skutočnosti nijako nepreukazujú. Zopakoval, že žalobca si nesplnil vysvetľovaciu povinnosť uloženú mu zo strany súdu, ktorú nie je možné zamieňať s obrátením dôkazného bremena. Je nepochybné, že autor článku vyjadrenie žalobcu v článku uviedol a čitateľ mal možnosť si na základe predložených informácií urobiť vlastný názor. Tvrdenia uvedené v článku neobsahovali nepravdivé, difamačné tvrdenia a tieto neboli spôsobilé negatívne pôsobiť na dobrú povest' právnickej osoby.

Článok nevytvoril u čitateľov nepravdivý obraz o žalobcovi a nijako neznižil dôveru širšej spoločnosti voči žalobcovi. Navyše, dobrá povesť žalobcu je vyvrátiteľnou domnienkou a je nepochybné, že sa jej ochrany nemôže domáhať subjekt, ktorého skutky svedčia o opaku. Takýto subjekt sa nemôže domáhať primeraného zadosťučinenia, náhrady škody alebo náhrady ujmy, ak nekonal vo vzťahu k predmetu sporu čestne. Z obsahu článku i z posledného jeho vyjadrenia je zrejmé, že skutky samotného žalobcu sú za hranou toho, čo by bolo možné očakávať od eticky konajúceho podnikateľa, ktorý s náležitou odbornou starostlivosťou nakladá s investíciami svojich členov (poskytnutie prostriedkov na výstavbu súkromného objektu pre niektorých členov takýmto konaním určite nie je). Žalobca sa domáhal nemajetkovej ujmy bez toho, aby preukázal závažnú ujmu nemajetkovej povahy, ktorá je predpokladom pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, takže neuniesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku a existencie nemajetkovej ujmy vzniknutej v príčinnej súvislosti so zásahom do dobrej povesti právnickej osoby, jej výšky, závažnosti, rovnako tak tvrdenia o následkoch článku na stav jeho členstiev ničím nepreukázal. Zotrval na odvolacom návrhu.

7. V odvolacom konaní nastala podstatná právna skutočnosť, a síce spoločnosť MAFRA Slovakia, a.s., IČO: 31 333 524, Bratislava, Nobelova č. 34, zanikla dňa 31.12.2019 v dôsledku zlúčenia. Jej právnym nástupcom sa stala spoločnosť MAFRA Slovakia, a.s., IČO: 51 904 446, Bratislava, Nobelova č. 34.

8. Postupom podľa ustanovenia § 64 veta prvá C.s.p. [zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (C.s.p.)], podľa ktorého ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom, odvolací súd rozhodol tak, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom žalovaného označeného v bode I. výroku tohto uznesenia. Keďže pôvodný žalovaný zanikol s právnym nástupcom, nemožno postupovať podľa ustanovenia § 378 ods. I, § 64 veta druhá C.s.p. (konanie zastaviť).

9. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nemožno potvrdiť, ani zmeniť.

10. V danom spore sa žalobca domáha žalobou ochrany pred neoprávneným zásahom žalovaného do jeho dobrej povesti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch na tom skutkovom základe, že dňa 4.12.2017 bol na internetovej stránke www.hnonline.sk <<http://www.hnonline.sk>> zverejnený článok pod názvom „Nebankovka sa sporí o drahý zrub v Tatrách“, ktorého predmetom bolo poukazovanie na jeho nepriehľadné hospodárenie i okolnosti okolo výstavby luxusného fínskeho zrubu pod vysokými Tatrami, pričom tento článok obsahoval klamlivé tvrdenia, že je nebankovka, že vedie spor o luxusný zrub, že expandoval do Maďarska, že financovanie domu malo byť utajené, že vlastníckmi zrubu sú manželia Cigánekovci, že výstavba zrubu je nevýhodná, že na neho padajú podozrenia širšej verejnosti z dôvodov uvedených v žalobe.

11. Po preskúmaní konania súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo jeho rozhodnutiu, považuje odvolací súd napadnuté rozhodnutie za predčasné, pretože vyhodnotenie dôkazov súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nezodpovedá obsahu nahrávok zistených odvolacím súdom po ich prehraní z elektronického súdneho spisu. Prvoinštančný súd sa síce v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal vyššie uvedenými napádanými tvrdeniami v predmetnom článku, ale jeho záver o tom, že tieto tvrdenia nie sú nepravdivé, ani difamačné, nevychádza z ním vykonaného dokazovania. Odvolací súd poukazuje na to, že aby súd mohol rozhodnúť o veci samej, musí najskôr zistiť skutkový stav, tento zistí predovšetkým prostredníctvom vykonávaných dôkazov (§ 215 ods. 1 C.s.p.) a následne cez ich hodnotenie podľa svojej úvahy, a to jednotlivo a aj v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 C.s.p.). Hodnotením dôkazov sa rozumie myšlienková činnosť súdu, ktorou je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota vážnosti (dôležitosti) a súd určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či o ne môže oprieť svoje skutkové zistenia v konaní. V ústavnoprávnej rovine platí, že právo na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd) obsahuje zásadu "rovnosti zbraní" v civilnom procese, ktorá zahŕňa aj povinnosť znášať dôkazné bremeno, ktorá ťaží stranu sporu. Neprimeraná povinnosť znášať dôkazné bremeno môže zapríčiniť, že konanie ako celok nie je možné považovať za spravodlivé. Zákonná úprava dokazovania v civilnom procese spadá pod všeobecný princíp rovnosti sporových strán. Zásada rovnosti strán v procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd. Požiadavka spravodlivého procesu

v sebe obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane. Rovnosť strán sporu v občianskom súdnom konaní bližšie charakterizuje čl. 6 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Tento princíp sa premieta aj v ďalších ustanoveniach Civilného sporového poriadku, predovšetkým v ustanoveniach upravujúcich vedenie konania a priebeh dokazovania. V procese dokazovania (§ 185 C.s.p.) vo všeobecnosti platí, že strana má povinnosť tvrdenia (bremeno tvrdenia) a dôkaznú povinnosť (dôkazné bremeno). Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva, ktoré dopadá na tú stranu, v záujme ktorej je, aby určitá skutočnosť, rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená, bola v konaní preukázaná, teda aby ju súd uznal za pravdivú. Významnú úlohu v procese hodnotenia dôkazov (§ 191 ods. 1 C.s.p.) zohráva vnútorné presvedčenie súdu. Toto presvedčenie nemá predstavovať svojvoľu a nezodpovednosť súdu, ale naopak, malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov však má svoje limity. Jej kontrola sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 220 ods. 2 C.s.p.

12. Z formulácie § 191 ods. 1 C.s.p. možno vyvodiť, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol vôbec zaoberať. Tieto nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní nerozhodol vôbec) zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Všeobecný súd je pri hodnotení dôkazov viazaný tiež skutkovým stavom veci, a teda nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je totiž limitovaná aj požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi. V občianskom súdnom konaní súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov. Rozhodnutiu súdu vo veci samej musí predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu - dokazovanie zodpovedajúce garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Zákonnými ustanoveniami čl. 6, § 185, § 191 ods. 1 C.s.p. sa prvoinštančný súd dôsledne neriadil.

13. Súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu vyvodzoval z výsluchu svedkov také skutočnosti, ktoré z neho nevyplývali, nakoľko z obsahu nahrávok z pojednávania bolo odvolacím súdom zistené, že tieto nie sú úplne totožné s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Napríklad svedok R. A. sa obšírnejšie vyjadril k výstavbe zrubu, jeho realizácie, financovania a aj k tomu ako predmetný článok zasiahol žalobcu. Svedok K. sa rovnako vyjadroval k otázke ako článok žalovaného zasiahol žalobcu i jeho osobne a svedok O. sa podrobne vyjadril k predmetnému zrubu. Prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ale opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo a len stroho konštatoval, napríklad v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že transparentnosť financovania zrubu preukázaná nebola, keď Ing. Y. O. si nevedel spomenúť či členská schôdza odsúhlasila financovanie zrubu, ani pán A. neoznačil presne kedy a ako bolo financovanie zrubu odsúhlasené, avšak neprihliadol na ďalšie argumenty uvedených svedkov, ktoré z ich výpovedí vyplývali, ktoré sa týkali predmetného zrubu a aj ako jednotlivé tvrdenia žalovaného uverejnené v článku zasiahli do dobrej povesti žalobcu.

14. Odvolací súd poukazuje na to, že právnym predpokladom poskytnutia ochrany v zmysle § 19b ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka je neoprávnenosť zásahu do dobrej povesti právnickej osoby a skutočnosť, že takýto zásah je objektívne spôsobilý ujmu na dobrej povesti vyvolať. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie zasahujúce práva právnickej osoby chránené podľa citovaného ustanovenia zákona. Môže ním byť aj kritika, ak táto presiahla rámec oprávnenej kritiky. Občianskoprávna sankcia za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby je založená na objektívnom princípe, teda nevyžaduje sa popri neoprávnenosti zásahu aj zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu. Ak zásah spočíva v skutkových tvrdeniach, pôvodca neoprávneného

zásahu sa zbaví (na ňom je povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť, bremeno tvrdenia, či dôkazné bremeno) občianskoprávnej sankcie, len ak preukáže, že tieto tvrdenia sú pravdivé (tzv. dôkaz pravdy).

15. Súd prvej inštancie sa uvedeným zákonným ustanovením neriadil, pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ako sa vysporiadal s tým, či zásah zo strany žalovaného (ne)bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na dobrej povesti žalobcu nie je zrejmý. V bodoch 34. a 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku prvoinštančný súd len porovnal slobodu prejavu a právo právnickej osoby domáhať sa ochrany dobrej povesti a skonštatoval, že Hospodárske noviny sú denníkom s dôrazom na ekonomiku, avšak aj mienkotvorný denník môže používať zjednodušenia, ktoré bez ďalšieho nevedú k poškodeniu dobrého mena, že v prejednávanom spore predmetný článok túto pomyselnú mieru neprekročil a čo bolo účelom článku.

16. Z vyššie uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebolo doteraz jednoznačne preukázané či jednotlivé napádané výroky boli spôsobilé zasiahnuť do dobrej povesti žalobcu, nakoľko súd prvej inštancie rozhodol svojvoľne, keď dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu veci, a to výlučne v prospech žalovaného, pričom ignoroval niektoré závery vyplývajúce z vykonaných dôkazov, a to výpovedí svedkov A., O. a K..

17. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že v danom spore prvoinštančný súd vyhotovil z pojednávania konaných dňa 21.2.2019 a dňa 14.5.2019 len záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku v zmysle § 98 ods. 1 C.s.p. bez písomného vyhotovenia týchto zápisníc. Spis na súde prvej inštancie je však vedený aj v písomnej forme, pričom odvolací súd považuje písomné vyhotovenie zápisníc o pojednávaní za nevyhnutné (§ 99 C.s.p.), najmä ak súd koná so stranou sporu alebo vykonáva dokazovanie. Absencia písomného vyhotovenia zápisníc o pojednávaní vylučuje splnenie účelu vyplývajúceho z ustanovenia § 97 C.s.p. (porovnaj tiež § 52, § 52a, § 55 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy); na veci nič nemení ustanovenie § 56 citovanej vyhlášky.

18. Žalobca podal odvolanie voči napadnutému rozsudku v celom rozsahu, t.j. aj do výroku II. o náhrade trov konania, ale svoje odvolanie v tomto rozsahu vôbec neodôvodnil, pričom žalovaný odvolanie nepodal. Odvolací súd pripomína, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 C.s.p.). Aj napriek uvedenému dáva odvolací súd do pozornosti súdu prvej inštancie, že výrok II., ktorým uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnej výške nezodpovedá ustanoveniu § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p., nakoľko správne mal priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy; prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhoduje o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnosti skončenia veci.

19. Odvolací súd zo všetkých uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, vrátane výroku o náhrade trov konania a vrátil mu vec mu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ C.s.p., v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p.). Povinnosťou súdu prvej inštancie bude znova rozhodnúť o žalobe žalobcu, vykonané dôkazy riadne vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 C.s.p., v prípade potreby za aktívnej účasti sporových strán doplniť dokazovanie, rozhodnúť podľa ustanovenia § 215 ods. 1, ods. 2 C.s.p., zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p. s tým, že o každom procesnom úkone je potrebné vyhotoviť zápisnicu aj v písomnej forme.

20. V novom rozhodnutí rozhodne opätovne o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie, vrátane trov konania vzniknutých stranám v konaní pred odvolacím súdom (§ 396 ods. 1, ods. 3, § 255 a nasl. C.s.p.).

21. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).